

МУЛЬТИМЕДІЙНА ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЗВІТУ ВІДДІЛЕННЯ «КРИМСЬКА ФІЛІЯ» ННДІУВІ

Наприкінці травня в ННДІУВІ вперше науково-творчий звіт про діяльність одного з підрозділів Інституту – відділення «Кримська філія» – було здійснено у досить незвичній формі. Для широкого загалу науковців Інституту, представників ЗМІ, авторитетних учених інших провідних наукових установ та викладачів ВНЗ України замість формальної узагальненої доповіді та традиційного обговорення було представлено звіт у вигляді мультимедійних презентацій за таким планом:

1) Авторська презентація та обговорення монографії консультанта КФ А. Іванця «Кримська проблема в діяльності УНР періоду Директорії (кінець 1918–1920 рр.)»; виставка авторської філателістичної колекції «Атрибут української державності», на якій були представлені марки Української держави гетьмана П. Скоропадського та УНР.

2) Презентація та обговорення проекту авторського колективу ННДІУВІ (Т. Кононенко, О. Смолов, В. Лукашенко) «Загальнодержавна сертифікація якості рівнів володіння українською мовою у відповідності до «Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання» та на підставі авторських інформаційних технологій та програмного забезпечення».

Презентує: В. Лукашенко – зав. відділення КФ ННДІУВІ, кандидат філософських наук, координатор проекту.

3) Заява-звернення до громадськості авторів проекту – Т. Кононенка, О. Смолова, В. Лукашенка – про започаткування міжнародного громадського неополітичного руху на підтримку здійснення проекту «Якісна рівноправна безперервна мовна освіта в Україні».

4) Запитання, відповіді і пропозиції учасників творчого звіту КФ.

На думку керівництва та вченої ради Інституту, саме така інноваційна форма звітування науковців у майбутньому сприятиме підвищенню рівня відкритості, прозорості, експертної оцінки наукових досягнень, посилить зв'язок науки з громадськістю, що, у свою чергу, призведе до підвищення відповідальності та самокритичності і самих науковців.

Консультант відділення «Кримська філія», історик, медіа-експерт Андрій Іванець висвітлив історичний напрямок роботи філії Інституту у другій половині 2012–2013 рр.

Зокрема, наголосив він, представники філії беруть участь у реалізації проекту «Діалог істориків», який здійснюється з минулого року в рамках «Кримського політичного діалогу» з метою перетворення історії в фактор консолідації кримського суспільства та української політичної нації загалом, недопущення використання історичних аргументів для розпалювання міжгрупової ворожнечі. В проекті беруть участь історики, які представляють не тільки різні методологічні школи, а й різні етнічні громади Криму. А. Іванець організував у лютому 2013 р. у Таврійському національному університеті діалог істориків на тему «Україна та Крим у період війн та революцій у 1917–1920 рр.», в якому взяли участь ряд провідних істориків та політологів Криму. Керівництво історичного

факультету вишу позитивно оцінило діалоговий формат заходу та запросило проводити на своїй базі подальші діалоги. Він також був співорганізатором міжнародної конференції «Спірна історія та гармонізація міжетнічних взаємин: на шляхах до діалогу» (Крим, березень 2013 р.), досвідом примирення на якій ділилися вчені та політики з України, Грузії, Вірменії, Німеччини, Ізраїлю, Палестини, Росії, Туреччини. А. Іванець модерував одну з панелей конференції, зробив деякі її підсумкові документи.

Співробітники Кримської філії в рамках історичного напрямку готували доповіді для наукових конференцій та статті, зокрема для «Української історичної енциклопедії». Вони надають органам влади консультації з історичної проблематики та збереження культурної спадщини. У квітні 2013 р. Республіканський комітет АР Крим з охорони культурної спадщини вручив А. Іванцю Почесну грамоту за співпрацю. Науковці філії запрошують як експертів з історії для участі в передачах на кримських телеканалах.

Особливу увагу Кримська філія приділяє роботі з популяризації української історичної спадщини в автономії з метою сприяння повноцінному включенню Криму в процес формування української політичної нації та попередження проявів українофобії. До Дня Соборності та Свободи у січні 2013 р. у музеї історії Сімферополя з ініціативи співробітників філії було відкрито виставку «Біля джерел української марки», на якій експонувалися перші марки Української Держави гетьмана П. Скоропадського, УНР, УСРР, незалежної України із колекції А. Іванця. Відвідувачі могли також ознайомитися з біографіями художників-творців марок, інформацією про різні форми української державності. Відкриття виставки привітав Постійний представник Президента України в АР Крим В. Плакіда, голова Рескому АРК з охорони культурної спадщини, представники громадськості. Захід мав певний резонанс у ЗМІ, зокрема, матеріали з'явилися на «УТ-1», «Інтері», низці кримських телеканалів, радіо «Свобода», у газеті «День». Консультант філії веде в газеті «Кримська світлиця» рубрику «Свята та пам'ятні дати України в марках».

29 квітня 2013 р. в Українській гімназії м. Сімферополя з ініціативи А. Іванця на честь 95-річчя підняття українських прапорів над Чорноморським флотом було проведено для гімназистів День українського моря. Під час заходу сімферопольській молоді було продемонстровано фільм режисера Івана Канівця «Тризуб Нептуна», присвячений українізації флоту у 1917–1918 рр.

А. Іванець подарував кіномитцю свою книгу «Кримська проблема в діяльності УНР періоду Директорії (кінець 1918–1920 рр.)» з подякою за організацію зйомок фільмів «Тризуб Нептуна» та «Українська революція», які розповідають про доленосні для Криму зокрема та України загалом події. У свою чергу І. Канівець подякував історикам, без праць яких не було б можливості знімати документальне кіно.

А. Іванець провів для присутніх учених та громадськості презентацію книги «Кримська проблема в діяльності УНР періоду Директорії (кінець 1918–1920 рр.)», яка стала першою в

історіографії спробою комплексно розглянути маловідому сторінку вітчизняної історії – теоретичні підходи та політику «другої» Української Народної Республіки щодо статусу Криму, різних етнічних груп кримського населення, режимів, які встановлювали контроль за Кримським півостровом. Робота базується на широкому залученні документальних джерел, періодики 1918–1920 рр., мемуарів діячів із різних політичних таборів. Значна частина цих матеріалів вводить у науковий обіг вперше.

Автор на підставі аналізу історіографії та джерельної бази приходять до висновку про певні хитання політики «другої» УНР щодо статусу Криму на початку 1919 р., проте все ж до-

мінування курсу на його приєднання у 1918–1920 рр. У роботі проаналізовані такі аспекти кримської проблеми, як ставлення українських державних структур до статусу Кримського півострова, їх стосунки з Кримським крайовим урядом С. Крима, режимом П. Врангеля, реагування на пропозиції частини кримськотатарських політиків надати мандат на Крим Польщі. Окрім того, розглядаються такі невідомі і маловідомі сторінки історії, як діяльність українських дипломатів щодо створення Чорноморської федерації, українського підпілля у врангелівській армії, українського національного руху в Криму в 1919–1920 рр., кримського представництва в Києві і боротьба за Північну Таврію взимку 1918–1919 р. тощо.

А. Іванець розповів, що книгу було обговорено з науковцями, студентами, а саме студентами-істориками ТНУ та Ялтинського гуманітарного університету, під час презентацій у Сімферополі, Севастополі та Ялті. Вона викликала інтерес у читачів та журналістів. Про що, зокрема, свідчать публікації у газетах «Урядовий кур'єр» та «День», передачі на телебаченні і радіо.

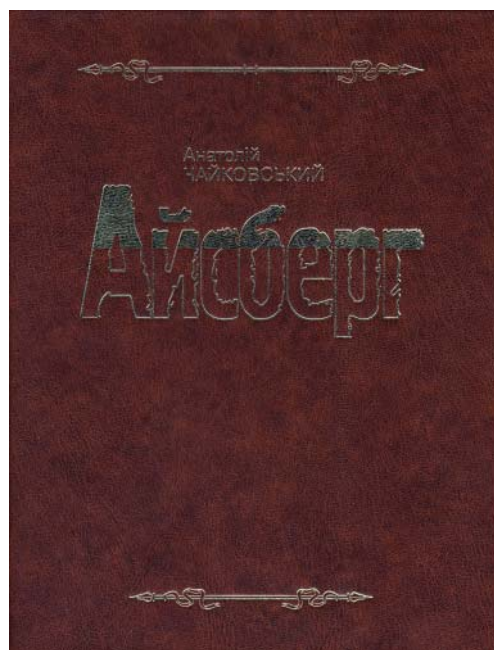
Оскільки звіт Кримської філії відбувався в 95-ту річницю випуску перших загальнодержавних українських марок, всі присутні мали змогу ознайомитися з тематичною філателістичною виставкою «Атрибут української державності» із колекції кримчан.

Продовження у наступному номері.

Редакція журналу «Українознавство»

ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГИ*

Органам внутрішніх справ та державної безпеки при-таманна багатоміліардна історія. Їхній літопис веде початок ще із сивої давнини і, як засвідчують факти, він може завершитися лише зі зникненням людської цивілізації. Від часу виникнення найбільш прикметною рисою їхньої діяльності була утаємниченість. Іншою особливістю стало започаткування спершу характерних прийомів і методів роботи, і тільки потім, з появою певних державних утворень, з'явилися відповідні посадові особи, а відтак і структурні підрозділи. Еволюціонізуючись, у сукупності вони щодаля більше набували обрисів айсберга: на поверхні для суспільства виднілася лише невеличка їхня складова, все інше утаємничувалося в професійних глибинах народженої охоронно-каральної системи. Не стали винятком і вітчизняні спецслужби, органи охорони правопорядку та боротьби зі злочинністю. На відміну від світових аналогів процес їхньої появи, становлення та розвитку проходив надзвичайно складно і суперечливо. На свій кшталт це був тип слов'янського ніндзю-цу. До набуття завершеної організаційної форми та майстерності їм довелося пройти гіркий і тернистий шлях, який, з огляду на історичні реалії, був тісно пов'язаний із формуванням силових структур територіальних сусідів, насамперед царської Росії. Не менш важливою характерною

* Анатолій Чайковський. «Айсберг. З історії органів внутрішніх справ і державної безпеки України». – К.: Парламентське вид-во, 2013. – 704 с.